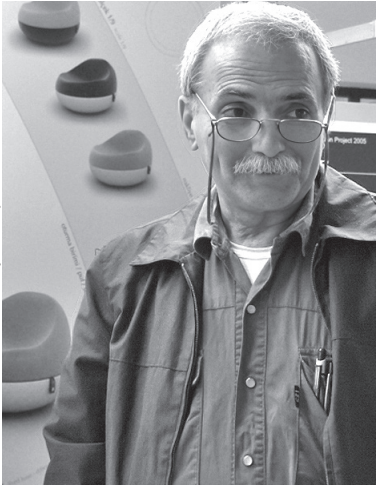

MEHMET ASATEKİN

1946, 18 Ocak 2026, İstanbul

MEHMET ASATEKİN'İ ANARKEN

Gülay Hasdoğın*

Mehmet Asatekin, Türkiye’de endüstriyel tasarım mesleğinin başlangıç rotasını belirleyen mesleki eğitimin kurucu önderlerindendi. Kendisi sadece bir akademisyen, bir eğitimci değil, Türkiye’de endüstriyel tasarım mesleğinin özgün bir kimlik kazanarak doğmasına ve kurumsallaşmasına öncülük eden isimlerdendi. Yetiştirdiği kuşaklar, geliştirdiği eğitim anlayışı ve ortaya koyduğu vizyonla ülkemizde endüstriyel tasarımın temellerinin atılmasında kalıcı izler bıraktı.

Hocamızın endüstriyel tasarım mesleğine ve eğitimine yaptığı değerli katkılardan söz etmeden önce, onu bu noktaya taşıyan eğitim ve kariyer geçmişine kısaca değinmek gerekir. Mehmet Asatekin, 2 Ocak 1946 tarihinde İstanbul’da doğdu. İlk ve ortaöğrenimini Ankara’da sürdürdü ve 1963 yılında Kurtuluş Lisesinden mezun oldu. ODTÜ Mimarlık Fakültesinden 1969 yılında Mimar, 1971 yılında Yüksek Mimar derecelerini, İTÜ Mimarlık Fakültesinden 1993 yılında Doktora derecesini aldı.

ODTÜ’deki öğrencilik yıllarında Mimarlık Bölümünde ABD’li misafir öğretim üyesi David K. Munro tarafından açılan endüstriyel tasarım derslerini aldı. David K. Munro New York’ta Henry Dreyfus ile, Detroit’te Harley Earl ile çalışmış deneyimli bir tasarımcıydı. Mehmet Asatekin, Mimarlık bölümünde başladığı yüksek lisans programında Munro’nun danışmanlığında tezini tamamladı. Aldığı mimarlık eğitiminin üstüne Türkiye’de henüz bilinmeyen bir mesleği uzmanından aldığı eğitimle pekiştirerek edinmişti.

Mimarlık Fakültesinde açılması planlanan Endüstri Tasarımı Bölümünde görev almak üzere 1971 yılında asistanlığa başladı. 1973-74 akademik yılında İtalyan hükümetinden aldığı bursla İtalya’da endüstri tasarımı ve oturma elemanları ergonomisi üzerine araştırmalar yaptı. Türkiye’ye döndükten sonra Mimarlık Bölümünde eğitim etkinliklerine ve Güner Mutfak ile birlikte Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü kuruluş çalışmalarına katıldı. Bölümün 1979’da kurulmasını takiben bölüm başkanlığı görevini üstlendi. Hocamızı 1981-1985 yılları arasında öğrencisi olduğum Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümünde tanıdım. Salı günleri Aselsan’a gider, orada tasarım danışmanı olarak görev yapardı. Bizim açımızdan sonsuz bir bilgi ve deneyim hazinesiydi. Verdiği her kritikte yaptığı her jüri yorumunda öğrenilecek yeni bir şey vardı. Buna karşın, sahip olduğu bilgi ve birikimi hiçbir zaman bir üstünlük unsuru olarak kullanmazdı. Endüstriyel tasarımın mimarlıktan farklı bilgi, beceri ve yöntemlere sahip özgün bir meslek olduğunu, bu yetkinliğin ancak lisans düzeyinde alınan kapsamlı bir eğitimle kazanılabileceğini kararlılıkla savunurdu. Onun bu mütevazı ancak ilkeli duruşu, öğrencilerinin mesleklerine güven duymalarını sağladı. Aynı zamanda endüstriyel tasarım eğitiminin ve mesleğinin Türkiye’de kendi özgün kimliğini oluşturmaya önemli katkıda bulundu.

Mezuniyetimizin ardından mesleğimizin örgütlenmesi için çalışmaya başladık. Ancak kendi meslek odamızı kurabilmek için gerekli üye sayısına ve mesleki deneyim süresine henüz

* ODTÜ Endüstriyel Tasarım Bölüm Başkanı, Prof. Dr.

ODTÜ Endüstriyel Tasarım Bölümü kadrosu, 1999.

sahip değildik. 1988 yılında Endüstriyel Tasarımcılar Meslek Kuruluşunu (ETMK) kurduk. O dönemde, Mimarlar Odasındaki uygulamaya benzer şekilde, yalnızca endüstriyel tasarım lisans derecesine sahip kişileri derneğe üye olarak kabul ediyorduk. Bu nedenle hocalarımızı üye yapamamış, kendilerine onur üyeliği vermiştik. 1995 yılında tüzüğümüzü değiştirip hocalarımızın da üye olmasını sağlayınca bize “hata yapıyorsunuz, bu sizin meslek kuruluşunuz, meslek haklarınızı ve geleceğinizi siz oluşturacaksınız” demişti. Bu yaklaşım, onun genç meslektaşlarına duyduğu

güveni ve mesleğin özerk kimliğine verdiği önemi yansıtıyordu.

ETMK’ya üye oldu ve derneğin aktif katılımcısı oldu. Üyelerimizin kimi zaman pazar sabahı gelmeye üşendiği genel kurullarda, o her zaman vaktinde yerini alırdı. Kısa, öz ve sağduyulu konuşmalarıyla tartışmaları sakinleştirir, toplantıların yapıcı bir zeminde ilerlemesine katkı sağlardı. Mesleğin kurumsallaşması ve endüstriyel tasarımcıların kendi odalarını kurmaları fikrini daima destekledi. 12 Nisan 2026 tarihinde gerçekleştirilen genel kurulda, Endüstriyel Tasarımcılar Odasının kurulması talebimizin

Design Week ETMK Onur Ödülleri, 2018. (solda)

Design Turkey Ödülleri Jürisi, 2008. (sağda)

Mezuniyet Projeleri Jürisi, Nilay Erol projesi, 2006.

TMMOB'ye önerilmesinin Mimarlar Odası tarafından kabul edildiği haberi geldiğinde, Mehmet Hocamızın bu gelişmeden ne kadar büyük bir mutluluk duyacağını düşündüm.

Hocamız güçlü bir mizah anlayışına sahipti. 80'li yıllarda öğrencisiyken ciddi ve eleştirel duruşu, kesin ve net yorumları ve tedbirli değerlendirmeleri ile çekindiğimiz bir hocamızdı. Yıllar içinde ise onun farklı yönlerini daha yakından tanıma fırsatı bulduk. Hocamızın yumuşadığını, öğrencilerine karşı daha hoşgörülü bir yaklaşım geliştirdiğini, hatta notlarının giderek cömertleştiğini gözlemledik. Bu değişimi kendine özgü mizahıyla açıklamayı da ihmal etmezdi. Bir sohbet sırasında, "Siz maalesef hocalarınızın da çocuklarının üniversite öğrencisi olduğu döneme denk gelemediniz" demişti.

Mehmet Hocamızla, ODTÜ'den emekli olduğu 2009 yılına kadar birlikte çalışma fırsatı buldum. Akademik yaşamı

boyunca yalnızca ODTÜ'de değil, bir dönem Anadolu Üniversitesi'nde ve daha sonra Bahçeşehir Üniversitesi Endüstriyel Tasarım Bölümünde de eğitim verdi. 2025 yılına kadar sürdürdüğü akademik çalışmalarıyla, farklı kuşaklardan sayısız öğrencinin mesleki gelişimine katkıda bulundu; bilgi ve deneyimlerini cömertçe paylaşıp birçok genç tasarımcının yaşamına dokundu.

Sevgili Mehmet Hocam, çocuksu bir merak ve heyecanla seçtiğim bu meslek yolculuğunda, ne zaman bir bilinmezlikle karşılaşırsam, öğrencilerinize aşıladığınız özgüven yolunu aydınlattı. Karşılaştığım sorunları çözmeye çalışırken çoğu zaman sizin eleştirel bakış açınızı, titiz yaklaşımınızı ve mesleğe duyduğunuz saygıyı hatırladım. Öğrettikleriniz, yetiştirdiğiniz kuşaklar ve ODTÜ Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümünde oluşturulmasına öncülük ettiğiniz kurumsal altyapı için size minnettarız.

ODTÜ Endüstriyel Tasarım Bölümü Eski Öğretim Üyesi, Prof. Dr.

MEHMET ASATEKİN ANISINA

Tevfik Balcıoğlu*

Ben hayatımda birkaç kişi tanıdım işini aşka dönüştüren. Mehmet Asatekin onlardan biriydi. Türkiye’de endüstriyel tasarımda bir öncüydü. Ben öğrenciyken mimarlıkta hocam oldu; ben Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümündeyken başkanım. Beni Bölüm Başkan Yardımcısı yaparak onurlandırdı. Ondan kitapların yazmadığı pek çok şey öğrendim.

Endüstriyel tasarım tarihi derslerini vermemi istediğinde, John Heskett’in kitabını bana getirmişti kullanmam için. 40 yıl önce aldığım, üzerinde sevgili Mehmet Hocamın adı yazılı bu kitap hâlâ elimin altında. Onun sayesinde John’un adını duydum, daha sonra Londra’da onu ziyaret ettim, dost oldum ve konferans için Türkiye’ye getirdim. Demem o ki, yaptığımız hemen her tasarım etkinliğinin bir yerinde Mehmet Asatekin’in bir dokunuşu, imzası ve katkısı karşımıza çıkar. Şimdi onu, bu vesileyle, bir de müteveffa Heskett ile birlikte anmak varmış kaderde.

Ankara’da, ODTÜ’de ilk endüstriyel tasarım sergisini açan Asatekin bize İtalyan tasarımının tadını tattırdı. Mimarlık Fakültesinde Endüstriyel Tasarım Bölümünü kurup adını bu bölümle özdeşleştirdi. O ciddi bir akademisyen, samimi bir eğitimci, usanmaz ve uslanmaz bir tasarımcıdır. Mütevazı ve nazik kişiliği, yumuşak tonu, sanki doğuştan demokrat olan

yapısı, bölümüne ve öğrencilerine anlayışlı yaklaşımı, engin bilgisi ve yaratıcılığı, dışa vurmasa da her zaman içten içe alev alev yanan tasarım tutkusu, onu sakin ve sessiz köşesinde yakalayan gözümüzde devleştirirken, çoğumuzun yoluna görünmez bir el gibi, hissettirmeden ışık tutar.

Bugün artık aramızda olmayan, kendilerini rahmet ve sevgiyle andığımız değerli dostlarımız Güner Mutaft ile bölümün çekirdeğini oluşturmuş, Ali Nejat Erten’i eğitime kazandırmış; dergilerde ve kitaplarda adını gördüğümüz sayısız başarılı tasarımcının yetiştirilmesine liderlik etmiştir.

Medyatik olma gibi bir kaygı ile hareket etmediği için pek bilinmez, Mehmet Hoca çok iyi bir tasarımcıdır aynı zamanda. Aselsan için yaptıklarının yanı sıra ödüllü tasarımları güncelliğini korumakta, Docomomo Journal’ın 73 no’lu özel sayısında Prof. Dr. Deniz Hasırcı, Mehmet Hocamızın projelerini anlatmaktadır.

O, ODTÜ’nün çocuğuydu. Ne yazık ki ODTÜ her daim insanlara sahip çıkmayı beceremiyor. Belli ki zaman zaman Kronos gibi kendi çocuklarını yeme hastalığından muzdarip. Mehmet’in ve kıymetli arkadaşım, eşi Gül Asatekin’in İstanbul’a taşınmaları, ODTÜ için değinilmeden geçilmeyecek kadar büyük bir kayıp olmuştur. Asatekinlerin İstanbul yıllarını yakından izleyemesem de, o müstesna kişiliğin layık olduğu saygı ve sevgiyi bulduğuna ve her zaman, ama özellikle zor günlerinde Gül’ün yılmaz ve yorulmaz desteğiyle yoluna devam ettiğine hiç şüphem yok.

Mehmet Asatekin, ardında unutulmayacak başarılar ve hatıralarla, bizleri derin bir üzüntü ile baş başa bırakarak aramızdan ayrıldı. Sevgili Mehmet’i rahmetle ve bana kazandırdığı değerler için şükranla anıyorum; geride adını ve eserlerini yaşatacak çok sayıda insan bulunduğunu biliyor, sizlere bakarak bu konuda güven tazeliyor ve huzur içinde olmasını diliyorum.

ODTÜ Mimarlık Fakültesi çay odası, Tevfik Balcıoğlu (solda) ve Hasan Saltık (sağda) ile, 3 Mart 2015.

* ODTÜ Endüstriyel Tasarım Bölümü Yarı Zamanlı Öğretim Görevlisi.

SEVGİLİ HOCAM MEHMET ASATEKİN

Ece Yalım*

Mezuniyet projesi, elektrikli süpürge. Birebir model yapmamız istenmişti; sene 1988. Balkonda son rötuşları atıyordum, belli ki uyumamıştım. Sabah çok erken bir saatti. Yeni taşınmıştık o eve. Dördüncü kattaydı bizim balkon. Aşağıda Mehmet Asatekin, turuncu Vosvosuna binerken kafasını kaldırmış, beni yakalamıştı. Bıyıklarının altından tatlı tatlı gülümseyip “Hadi hadi, olmuştur artık, toparlan da gel” deyip el sallamıştı. Mehmet Hocam komşumuzdu aynı zamanda.

Kritiklerde, jürilerde çok da açık vermeyen yüz ifadesinde onay arardım, dikkatle. Neyi doğru yaptım, neyi yanlış yaptım diye gözünün içine bakardım. Az konuşur, en son konuşur, ama nokta atışı ile kendimizi geliştireceğimiz o yapıcı yorumunu mutlaka yapardı. Ciddi, disiplinli ve bir o kadar da şefkatliydi; yaş farkı gözetmeden saygı duyardı bize, her birimize! Mehmet Hoca benim için sadece okulda bir hoca gibi değildi. O günlerde, taptaze olan mesleğimizle ilgili pek çok belirsizliğin olduğu bir zamanda, endüstriyel tasarımın çevremize faydalı çözümler getirebileceğimiz, başkalarının hayatlarına dokunabileceğimiz, sağlam matematik ve analiz isteyen, ancak bir o kadar da estetik dokunuş getirmemizi bekleyen bir meslek olduğunu bütün netliği ve ciddiyetiyle bize aktarabilmiş,

tüm profesyonel hayatıma etki eden çok güçlü bir kılavuz figürdü.

Çalışkan bir öğrenciydim, bölümümüzden yüksek bir ortalama ile mezun oldum ve Fullbright bursuyla iç mimarlık alanında yüksek lisans yapmak üzere Amerika’ya gittim. Mehmet Hocamın benden beklentisi farklıymış meğer; meslekten uzaklaştığımı düşünerek büyük hayal kırıklığına uğramış. Bunu bana hiçbir zaman yansıtmadığı gibi, evimizin kapısında karşılaştığımızda birbirimize tatlı tatlı gülümser sohbet ederdik. Neden sonra, aradan yaklaşık on sene geçtikten sonra, tasarım ekibi olarak ilk parladığımız ve birden fazla tasarım ödülü aldığımız bir gecede, elime bir mektup tutuşturdu. Kendi yazmış, baskı almış. Benim yere göğe koyamadığım bu değerli insan, elime benden özür dileyen bir mektup tutuşturdu o gece. Bunca zaman hakkımda hissettiği hayal kırıklığıyla başlayan, ama sonunda bu iki disiplini birleştirerek çok verimli bir tasarım hayatım olduğunu görünce düşüncelerinden duyduğu mahcubiyeti belirten, ne denli mutlu olduğunu anlatan, yüce gönüllü, mütevazı bir mektup. Onu kalbimde daha da büyüten bir paylaşım. Hiç söylemeyebilirdi. Bu da bana şunu gösterdi: Onun hocalığı okul senelerinde bitmedi. Çünkü elime tutuşturduğu o mektup, hâlâ kazancımı tasarımdan sağladığım 30 senelik meslek hayatımda çok defalar pes etmeye yakın olduğumda, piyasaların bizi yerden yere vurduğu zamanlarda, ekonomik krizlerin bu taze mesleği layıkıyla yapmaya çalışan bizleri çok zorladığı dönemlerde bana fener gibi ışık olan, benim silkelene yerden kalkmamı ve yola devam etmemi sağlayan neredeyse kutsal bir sayfaya dönüştü. Yani onun, o babacan hoca tavrıyla, cesaret vermek için elinin hep omzumuzda, sırtımızda olduğunu hissettirdi. Şimdi onunla yolu kesilmiş bir öğrenci, bir yan komşusu, bir meslektaşısı olarak çok büyük bir ayrıcalığa sahip olduğumu düşünüyorum. Yaklaşık yirmi senedir ODTÜ’de yarı zamanlı hocalık yapan tarafım ile de belki de ona olan saygımı, inancımı, sevgimi, bize kazandırdığı meslek etiğini ben de elimden geldiğince gençlere aktarmaya çalışıyorum.

Mezuniyet Projeleri Jürisi, Ece Yalım ile, 29 Mayıs 2007.

Evet, Mehmet Hocam, idolümdünüz, öyle de kalmaya devam edeceksiniz. Gençlerle kurduğunuz diyalogda hiçbir zaman yaşlanmadınız. Dolayısıyla şimdi de bizden ayrıldınız diye

düşünmüyorum. Yine önümde fener gibi beni aydınlatmaya devam edeceksiniz. Belki biraz uzaktan.

Sevgi, saygı ve hasretle...

MEHMET ASATEKİN HOCAMIZIN ARDINDAN

Fatma Korkut*

* ODTÜ Endüstriyel Tasarım Bölümü Öğretim Üyesi, Doç. Dr.

ODTÜ Mimarlık Fakültesi ve endüstriyel tasarım alanı en özel üyelerinden birini yitirdi. 40 yıldan uzun süredir tanıdığım, öğrencisi olduğum, birlikte çalıştığım Mehmet Hocamıza veda ederken onu tanımış olanlar kadar tanımamış olan genç kuşaklarla da duygularımı paylaşmak isterim. Mehmet Hocamız, ODTÜ'nün en muhalif ve en iddialı yıllarında Mimarlık Bölümü öğrencisiydi; 1969 yılı mezunuydu. Hasan Tan'ın rektör olduğu dönemde yapılan dokuz aylık boykot sırasında ve 2 Aralık 1977 günü yaşanan saldırılarda yaralananlar ve yaşamını yitirenler anısına yapılan dokuz sarı çubuktan oluşan anıt onun eseridir.

Mehmet Asatekin, 2 Aralık Anıtı, ODTÜ, 1977.

Kuşağının birçok üyesi gibi Mehmet Hoca da son derece donanımlı bir entelektüeldi. Bir söyleşi sırasında gençken film yönetmeni olmak istediğini anlatmıştı; onun kuşağı için film önemli bir mecraydı. Endüstriyel tasarıma giriş dersinde izlediğimiz kısa animasyonları, film makaralarını ve oynatıcının ışığını unutamam. Aklımda yer eden filmlerden bir tanesi, Fransız yönetmen René Laloux'nun "Les Escargots" (1966) adlı gerçeküstü kısa animasyon filmidir. Film, tarlasına ektiği sebzeleri yaşatmak için bir dizi yaratıcı çözüm geliştiren bir çiftçinin sebzelerini gözyaşlarıyla sulamasının sıra dışı sonuçlarını anlatır. İzlediğimiz bu filmler kurgusal açıdan çok ilham vericiydi; düşünme tarzımızı ve estetik kavrayışımızı derinden etkilediler. Ne kadar şanslıydık; Mehmet Hoca bir sonraki yıl bizleri John Chris Jones'un tasarım metodu ile tanıştırdı. ODTÜ'lülerin endüstriyel tasarım eğitiminde metot konusundaki arayışları sonraki yıllarda da sürdü ve güçlü bir pedagojik eğilime evrildi.

Mehmet Hoca stüdyo kritikleri sırasında tashih yapmazdı, müzakere ederdi; öğrencinin kendi kararlarını vermesini desteklerdi. Kritiklerde veya jürilerde hocalar çelişen görüşler ifade ettiğinde saygıyla karşılardı; bakış açılarındaki çeşitliliği önemserdi. 2014 yılında kaybettiğimiz Güner Mutaf hocamızla yoldaş ve kardeşiler; o güçlü dayanışma duygusunu bizlere de geçirdiler. Gül Asatekin hocamızla birliktelikleri ve birbirlerine bağlılıkları bize her zaman ilham verdi. Mehmet Hoca, savunduğu değerleri günlük hayat pratiklerine geçirmiş, gösteriştense uzak bir insandı; övündüğüne veya katkılarını hatırlattığına tanık olmadım.

O bir ODTÜ'lüydü.

Kendisini sevgi, saygı ve özlemle anıyorum.

İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisinin "İnsana Daha Uygun Çevre İçin Tasarım" başlıklı gezici sergisinin açılışı, ODTÜ, 15 Nisan 1976. Soldan sağa: İlhan Kural, Nerkis Kural, Okan Üstüncü, Mete Turan, Mehmet Asatekin, Önder Küçükerman, Güner Mutaf, Fügen Mutaf, İlhan Erhan, Feyyaz Erpi.

"Endüstri Tasarımı Dünyası" sergisi ve paneli, OR-AN Yapı Endüstri Merkezi, Ankara, Mayıs 1972. Soldan sağa: Umur Çamaş (Arçelik), Serim Denel, David K. Munro ve Mehmet Asatekin. Fotoğraf: Serim Denel'in armağanı, Fatma Korkut arşivi.

MEHMET ASATEKİN HOCAMIZIN ARDINDAN

Bahar Şener-Pedgley*

Mehmet Hocamız, lisans öğrenciliğim sırasında üçüncü sınıf tasarım stüdyosu ekibindeydi. Jürilerde projelerimizi sakinlikle dinleyişini, acele etmeden herkesin görüşünü bekleyişini ve ardından paftalarımızda dikkatini çeken bir ayrıntı üzerinden yaptığı net ve isabetli değerlendirmelerle tasarımın inceliklerine işaret edişini, yıllar sonra bile aynı açıklıkla hatırlıyorum.

Araştırma görevlisi olduğum dönemde; stüdyoya giderken 37 numaralı ofisinin aralık kapısından verdiğim kısa selamlar çoğu zaman sinema, tasarım ya da İtalya'daki bir müze üzerine keyifli sohbetlere dönüşürdü. The Beatles üzerine yaptığımız sohbetleri de her zaman ayrı bir keyifle hatırlayacağım.

Doktora çalışmalarım sırasında İngiltere'ye gelmiştim. Londra Ulaşım Müzesi'nin önünde buluşmuş, müzeyi birlikte gezdikten sonra uzun bir şehir yürüyüşüne çıkmıştık. Benim için adeta özel bir tasarım dersine dönüşen bu yürüyüş, kente ve çevremizdeki ayrıntılara onun gözünden bakma fırsatı vermişti. Arka sokaklardan birinde Tenten mağazasını gördüğünde duyduğu çocukça heyecanı ve fotoğrafını çekmemi isteyişini gülümseyerek anıyorum.

Hem öğrencisi olabildiğim hem de yıllar sonra, doktoramın ardından aynı üçüncü sınıf stüdyosunda birlikte çalışma fırsatı bulduğum için kendimi çok şanslı hissediyorum.

* ODTÜ Endüstriyel Tasarım Bölümü Öğretim Üyesi, Prof. Dr.

Londra, Kasım 2003.

Mehmet Hocamızın benim için en kalıcı miraslarından biri, ürün etkileşiminde insan odaklı tasarım anlayışı ve özellikle insan-makine arayüzleri üzerine yürüttüğü çalışmalardır. Bu yaklaşım, hem yurt dışında verdiğim ergonomi ve insan faktörleri lisans derslerine hem de ODTÜ'de yaklaşık yirmi yıldır sürdürdüğüm Etkileşim için Tasarım başlıklı lisansüstü dersine ilham verdi. Ürün arayüzlerinde yer alan göstergeler, kontroller ve geri bildirim sistemlerine ilişkin geliştirdiği yaklaşım ve sınıflandırmalar, dijitalleşen ürün dünyasında bugün de güncelliğini ve değerini koruyor. Ortaya koyduğu bilgi birikimi ve öğrencilerine aktardığı

düşünce biçimi yaşamaya devam ediyor.

En son kendisine yurt dışından film temalı bir kitap gönderdiğimde, her zamanki mizahi üslubuyla bir fotoğraf paylaşmış ve altına *"Sevgili Bahar günümü aydınlattı, ta Liverpool'dan... teşekkürler"* notunu düşmüştü.

Siz de yıllar boyunca yetiştirdiğiniz öğrencilerin ve birlikte çalıştığınız meslektaşlarınızın yolunu aydınlattınız. Ardınızda yalnızca değerli çalışmalar değil, aynı zamanda sayısız insanın hayatına dokunan kalıcı bir iz bıraktınız.

Işıklar içinde uyuyun sevgili Hocam.

Sevgi, saygı ve özlemle.

MEHMET HOCAMIZIN ÖĞRETTİKLERİ

Figen Işık*

Sevgili Mehmet Hocam, iyi ki bu dünyaya gelmişsiniz! İyi ki tanışmışız! İyi ki hocamız olmuşsunuz! Bizlere öğrettikleriniz temelimizi attı, kıymeti öyle bâki ki bizleri hâlâ besliyor!

Sizinle ilk tanışmamı hiç unutmadım. Yakın görüştüğümüz sevgili komşumuzun oğlu bölümde okumaya başlamıştı ben liseyi bitirmeden. Sayesinde bölümden haberdar oldum ve bu bölümde okumak tıp okuma hayalimin yerini aldı. Liseden mezun olduğum yaz başında bölümü ziyarete geldim. Birinci sınıflar atölye stajındaydılar. Yaptıkları işleri gördüm, çok etkilendim. Baktım ki babamın bana hep öğrete geldiği temel aletleri kullanma becerilerini öğreniyorlar ve

de gerçekten ellerinde malzemelerle ve aletlerle çalışıyorlar, üretiyorlar. O sırada, bu bahsettiğim komşumuzun oğlu, geçmişte yıllarca sokakta oynadığımız arkadaşım, stajdaki işine ara verdi ve "Gel, sana fakülteyi gezdireyim." dedi. Mekânda dolaşırken bir zamanlar Tarık Okyay Stüdyosu diye adlandırılan stüdyonun (33 numaralı stüdyo) olduğu kanada yaklaşıyorduk, merdivenlerin başındaydık, şimdi ek binaya çıkan kapının olduğu kanat. Uzakta biri vardı o kapının önünde. Arkadaşım dedi ki "Aaa, Mehmet Hoca, gel seni tanıştırayım, bölüm başkanımız." Gördüğüm kişi pantolonunu sarı lastik çizmelerin içine geçirmiş, elinde mavi plastik bir kova

* ODTÜ Endüstriyel Tasarım Bölümü Öğretim Görevlisi

olan kişiydi, o uzaktan gördüğüm. Ne iş yapıyordu o sırada, bilmiyorum. Şaşırdım, bölüm başkanı bu gördüğüm kişi mi diye. Tanıştık, son derece saygılı, nazik ama samimi nazik biriydi. İlgi gösterdi, birkaç soru sordu, cevapladım, güler yüzle çok güzel karşıladı. Oradan ayrılırken “Hayatımda böyle bir hoca görmedim! Nasıl bir şey bu, çok güzel!” diye geçirdim içimden. Bu görüşüm, bölümde okuduğum yıllar boyunca tecrübem üzerinden de hiç değişmedi, hatta daha da derinleşti; kendisine olan saygım ve sevgim her zaman pekişti.

Mehmet Hocam her zaman işe vuruk, hiç yüksünmeden zihinsel olsun, fiziksel olsun ne gerekiyorsa yapan, öğrencilerine her zaman saygılı ve sevgi dolu, olumlu, iyi niyetli ve anlayışlı yaklaşan, akılcı kritikler veren, zihnimizi açan, projelerimizi ilerletmemize çok kritik önemde katkılarda bulunan ve mutlaka ne olursa olsun öğrencilerine zaman ayıran bir “insan”dı.

Mezuniyet Projesi Jürisi, 2 Haziran 2015.

Bölümümüzün kurucusu sıfatını eklemiyorum bile. Ve bu belirttiklerim giden birinin ardından beklenen güzellemeler değil, bizzat tecrübedir, hatta kolektif bir tecrübedir.

Bölümümüzün 20. kuruluş yıl dönümünde, 1999 yılında, bölüm olarak bir kutlama etkinliği düzenledik; hepimiz anlamlı olacağını düşündüğümüz şeyler yaptık bu kutlama için. Ben de bu 20 yılda bölümde tasarım anlayışı ve buna göre tasarım eğitimi anlayışı nasıl değişti acaba diye merak ettim. Bu soru için o dönem bölümümüzde neredeyse kuruluşundan bu yana yer alan hocalarımızla ve hemen sonrasında yetişmiş olan hocalarımızla görüşmeler yaptım. Bu görüşmelerden bir konuşma hazırlayıp sundum. Konumuz bu değil; konumuz Mehmet Hocamla yaptığımız görüşmenin içeriği. Burada geliyoruz bizlere neler öğrettiğine, Türkiye’de endüstriyel tasarım alanına ve eğitimine yaptığı katkılara ve kendisinin tasarım anlayışına. İlk görüşmeyi 16.12.1999 tarihinde, ilk görüşmede kasetli kayıt cihazının arıza yapması nedeniyle ikinci görüşmeyi 17.12.1999 tarihinde gerçekleştirdik. Kendisine ilk sorduğum soru, bölümün kuruluş raporundaki belirgin modernist tasarım anlayışı üzerinden tasarımcının modernizmin o pedagojik yaklaşımı üzerinden sorumlu bir meslek insanı olarak tarif edilmesi üzerineydi. Bu modernist anlayışın, kendisinin yetiştiği dönemin kendisine kazandırdığı bir anlayış olduğunu iletti ve ticarileşmeye karşı kalıcı tasarım anlayışını benimsediğini ve bunun o dönemin anlayışı olduğunu ve sonrasında da eğitimde bunu aktardığını söyledi. Modalaşmayı hakir gördük diye de ekledi. Bu çok önemli bir husus, bizim yetiştiğimiz dönemde özellikle kendisinden öğrendiklerimiz bakımından. Bizler akılcı ve kalıcı tasarım şiarıyla yetiştik. ODTÜ Mimarlık Fakültesinde, kendi tabiriyle Endüstri Tasarımı Bölümünde Bauhaus mirasının sonlarına yetiştiğimizi düşünüyorum.

Mehmet Hocam, tasarımın modernist anlayışla kalıcı ve evrensel olması gerektiğini düşünse de, görüşmemizde artık bu koşulların pek de geçerli olmadığını o yıllarda görüyordu ve bu anlayışın artık süremeyeceğini düşünüyordu. Demişti ki artık servis tasarımı öne çıkıyor. Kendimizi her bakımdan revize etmemiz gerekiyor; biz bilmesek de alanında uzman

olanlara, bilenlere alan açmamız gerekiyor demişti ve kendini gündemi takip ederek geliştirmek için çalıştığını belirtmişti. Bir yandan da bölümün kuruluş raporundaki hâkim evrensel ve keskin modernist anlayışın ve tasarımcıya üretimde oldukça merkezi bir sorumluluk yükleyen anlayışın, aslında dönemin koşulları gereği bölümün mutlaka açılması gerektiğini tabiri caizse bastırmak için özellikle vurgulandığını belirtmişti.

Bu iki günlük görüşmemizi daha çok ayrıntıyla aktarabilirim, ancak kısıtlı bir mecrada ana hatları çiziyorum. Esas olan, kendisini her daim geliştirmeye gönüllü, zamanı takip eden, kurucu olduğu gerçeğine sıkı sıkıya tutunmayan, bununla hiçbir zaman övünmeyen, her zaman açık görüşlü, her zaman mütevazı ve çalışkan biri olduğudur. Bu değerlendirmeler her daim öğrencisi olduğum biri olarak büyük sözler gibi gelebilir okuyuculara, ancak bunları yürekten paylaşıyorum, sevgiyle ve saygıyla. Bizlere öğrettiği tasarım etiği paha biçilmez bir değerdir.

Bu iki günlük görüşmeden aktardıklarım bölümde öğrenciliğimden

itibaren birlikte geçirdiğimiz uzun yılları tabii ki tam olarak yansıtmıyor. Kişisel ve akademik anılarımız kalbimizde saklı. Küçük bir kesittir. Bize öğrettiği detay çözümlerini, mekanik bilgisini, fizik ve strüktür bilgisini, malzeme bilgisini de uzunca anlatabilirim. Velhasıl, gelişimimize katkısı paha biçilmezdir, en azından kendim için bunu belirtmek isterim.

Geçenlerde babasını kaybeden sevgili arkadaşımın söylediği şu cümle zihnime kazındı: “Bizi tanıyan son insan da ölünce artık hatırlanmayacağız.” Hayata dair çok yerinde bir tespit, fakat bazı insanlar bunun ötesine geçebilirler. Mehmet Hocam bu ülkede endüstriyel tasarım eğitiminin niteliği, içeriği ve bu eğitimin yerleşmesi için çok çalıştı ömrü boyunca, bu unutulmayacaktır, hep bilinecektir, belgeleriyle var olacaktır. Çok saydığım ve sevdiğim, kendisinden çok öğrenmiş olduğum hocam olmasının ötesinde kişisel olarak da babam gibi sevmiş ve saymış olduğum, hep özleyeceğim insandır.

Ruhunuz şâd olsun, sevgili hocam!
Görüşmek üzere!

O BİR EĞİTMEN, BİR BİLİM İNSANI, TASARIMCI VE BİR USTADIR

H. Çağatay Keskinok*

Mehmet Asatekin Hocayı, ODTÜ Mimarlık Fakültesine araştırma görevlisi olarak döndüğüm yıllarda yüz yüze tanıdım. Ancak kendisini çok önceden biliyordum. Ankara Kurtuluş Lisesinde resim ve sanat tarihi dersleri verdiği yıllarda babamın öğrencisi olmuştu; sözünü ettiği öğrencilerinden biriydi. İlişkilerinin sonraki yıllarda sürdüğünü biliyorum; bir de babamın onu mimarlık ve tasarıma yönlendirdiğini.

Ben ise Mimarlık Fakültesindeki hocam Mehmet Asatekin'i biliyorum daha çok. Aynı bölümlerdeyiz ama fakültenin sorunlarıyla iç içeyiz. Az konuşup bütün ilgiyi söylediklerine çeken biriydi. Konuşmadığı zamanlarda da bütün sorunları içinde biriktirdiğini seziyordum. Eleştirilerini esirgemezdi, eleştiriden çekinmezdi. Ancak fakültede öğrencilerini, eğitmen arkadaşlarını ya da idari görevli arkadaşları kırdığına tanık olmadım. İnsan ilişkilerine özenliydi. Biliyorum ki sakın olmayı ilke edinen dünyasında, Mimarlık

Fakültesinde eğitmenlik görevlerinin yanı sıra her yükün altına girmiştir.

Mimarlık eğitimi ve sonrasındaki tasarım birikimi onu Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü gibi bir fikrin oluşturulmasına ve bölümün kuruculuğuna yöneltmiştir. Bu sanayileşen ülkemizde sanayi ürünleri tasarımının ODTÜ Mimarlık Fakültesi çatısı altında bilimsel ve mesleki çalışma konusu haline getirilmesinde öncü bir girişimdir.

Kanımcı Mehmet Asatekin Hocanın mesleki ve akademik birikimini ve yaklaşımını açıklayan kavram mimarlıktan çok tasarımıdır. Bununla birlikte o hem bir eğitmen, hem bir bilim insanı ve bir tasarımcı hem bir mühendis hem bir ustadır.

Grafik ve anı nesnesi tasarımları da yapmıştır. ODTÜ Mimarlık Fakültesi Dergisinin Yazı Kurulu dahil bütün kurullarında yer almıştır; bunlardan biri de Teknik Yazı Kuruludur. 1977-2000 yılları arasında derginin Yazı Kurulu

* ODTÜ Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Emekli Öğretim Üyesi, Prof. Dr.

Mehmet Asatekin'in ODTÜ Mimarlık Fakültesi Dergisi 40. Yıl için tasarladığı anı nesnesi

üyesidir. Yayın yaşamına 1975 yılında başlayan derginin logosunun tasarımı ona aittir; ODTÜ Öğretim Elemanları Derneğinin logosunun tasarımı da. 23 yıldır verilmekte olan Serhat Özyar Yılın Genç Bilim İnsanı Ödülü plakettinin tasarımını da o yapmıştır.

Mimarlık Fakültesi Dergisinin 2015 yılında 40. yılını kapsamlı bir program ile kutlamıştı. Bu programa kurucu üyeleri davet ettik; çok önemli mesajlar verdiler düzenlediğimiz çalıştay sırasında. Mehmet Asatekin Hoca bu kurucu kadronun içindedir. Çalışmaya

etkin biçimde katılmış, önemli katkılar yapmıştır. Bir de 40. yıl anısına verilen anı plakettini tasarlamıştır. Bütün bunlar sevgi ve özveri ile gerçekleştirilen tasarımlardır.

Yıllarca övünerek kullandığım ve ilk sahip olduğum, son derece işlevsel ve o günkü koşullara göre ileri teknolojiye sahip Aselsan cep telefonunun tasarımı da Asatekin Hocaya aittir. Ancak üzücüdür ki, geliştirilme olanakları yüksek olan bu milli cep telefonunun üretimi siyasi manevralarla durdurulmuş, ülkemizin bu sektörü yabancı tekelere teslim edilmiştir.

Mehmet Asatekin Hocayı kaybetmiş olmanın derin üzüntüsünü yaşıyoruz. Ancak bu değerli hocamız ile ilgili görevlerimiz olmalı. Acılarımızla bu görevleri geçiştiremeyiz. Hocamızın bilimsel ve sanatsal birikiminden yaratıcılık ile somut üretim süreci, bilim ile tasarım, toplum ile ürün tasarımı arasında gidip gelen mesleki ve akademik çabalarından sağlıklı sonuçlar üretilip eğitim programlarımızda gelecek kuşaklara aktarmak gibi bir sorumluluğumuz bulunuyor.

FAKÜLTENİN HOCASI MEHMET ASATEKİN

Osman Balaban*

Bazı hocalar vardır ki etkileri yalnızca ders verdikleri öğrencilerle ya da mensubu oldukları bölümlerle sınırlı kalmaz. Bulundukları fakültenin, hatta üniversitenin kültürünü şekillendirir; farklı disiplinlerden öğrencilerin ve akademisyenlerin ortak hafızasında yer edinir, kurumun kimliğinin ayrılmaz bir parçası hâline gelirler. Ben bu tür hocalar için “fakültenin hocası” tabirini kullanmayı önemsiyorum. ODTÜ Mimarlık Fakültesinin kurumsal hafızasında böyle bir yere sahip olan isimlerden biri de hiç kuşkusuz Mehmet Asatekin Hocamızdır.

Asatekin Hoca benim doğrudan hocam olmadı. Ben Şehir ve Bölge Planlama Bölümü öğrencisiydim; kendisi ise Endüstriyel Tasarım Bölümünde görev yapıyordu. Bu nedenle yollarımız derslikte, hoca-öğrenci ilişkisi içinde kesişmedi. Buna rağmen lisans öğrenciliğim boyunca Mehmet Asatekin'i tanır, fakültenin önemli simalarından biri olarak bilirdim. Güler yüzü, tok sesi, toplumsal sorunlara duyarlılığı ve ilkelerinden ödün

vermeyen duruşuyla yalnızca kendi bölümünde değil, fakültenin genelinde saygı duyulan hocalardan biriydi.

Onu “fakültenin hocası” yapan nitelikler yalnızca kişiliğiyle değil, akademik yaşamıyla da doğrudan ilgiliydi. Mimarlık eğitimi almış bir akademisyen olarak tasarım alanındaki birikimini, entelektüel derinliğini ve akademik vizyonunu farklı bir alana taşıyarak ODTÜ Endüstriyel Tasarım Bölümünün kuruluşuna öncülük etmiştir. Yeni bir meslek ve akademik alanın kurumsallaşmasına öncülük etmesi, önemli bir akademik başarı olduğu kadar Asatekin Hocanın disiplinler arası düşünme yeteneğinin ve tasarımı bütüncül biçimde kavrayışının da güçlü bir göstergesidir. Bugün Türkiye’de endüstriyel tasarım eğitiminin gelişiminden söz ederken Mehmet Asatekin’in adını anmamak mümkün değildir.

ODTÜ Mimarlık Fakültesi Dergisinin editörü olarak Mehmet Asatekin Hocanın benim için ayrıca önem

* ODTÜ Şehir ve Bölge Planlama Bölümü Öğretim Üyesi ve ODTÜ Mimarlık Fakültesi Dergisi Editörü, Prof. Dr.

taşıyan yönlerinden biri de derginin kuruluşuna ve gelişimine sunduğu değerli katkılardır. Uzun yıllar Yazı Kurulu üyeliği yaparak derginin akademik niteliğinin güçlenmesine katkıda bulunan hocamız, aynı zamanda kurumsal kimliğinin oluşumunda da etkin bir rol üstlenmiştir. ODTÜ MFD'nin en önemli kimlik unsurlarından biri olan logosunun tasarımcısı Mehmet Asatekin Hocamızdır. Her yeni sayıda okurlarımızı karşılayan bu logo, yalnızca başarılı bir grafik tasarım örneği değil, aynı zamanda hocamızın dergiye bıraktığı kalıcı mirasın yaşayan bir parçasıdır. Benzer şekilde, derginin 2015 yılında gerçekleştirilen 40. yıl etkinlikleri kapsamında hazırlanan anı nesnesinin tasarımı da hocamızın imzasını taşımaktadır.

Bu satırları ODTÜ MFD'nin editörü ve fakültenin bir mezunu olarak kaleme alırken ve bu anma bölümünü hazırlarken, hocamızın ardında bıraktığı izlerin ne kadar geniş bir alana yayıldığını bir kez daha fark ediyorum. Her yeni sayıda onun tasarladığı logoyu kullanmaya devam ederken, kampüste onun tasarladığı 2 Aralık Anıtı'nın yanından geçerken ve Endüstriyel Tasarım Bölümünün bugün ulaştığı noktaya bakarken Mehmet Asatekin'in ODTÜ'de yaşamaya devam eden sessiz ama güçlü mirasını da görüyoruz.

ODTÜ'de, Mimarlık Fakültesinde ve ODTÜ Mimarlık Fakültesi Dergisinde kalıcı izler bırakan değerli hocamızı saygı, minnet ve özlemle anıyoruz.

MEHMET HOCA'NIN ARDINDAN

Şebnem Timur*

Yıl 1991-1992. Ergonomi dersini ve ikinci sınıf stüdyosunu Mehmet Hoca'dan aldığımız yıllar... Mimarlık Fakültesi içinde yeni bir alan açarak kurduğu bölümümüzde aldığımız eğitimle, tasarımın ne olduğunu, kullanıcıyı, etkileşimi, arayüzleri ilk onlardan öğrendik. Biraz eskileri karıştırınca ergonomi dersi final sınavı sorularını ve benim o sene tuttuğum notları buldum. Önce öğrencisi olarak tasarımı, sonra da araştırma görevlisi olarak eğitmenliği, jüri adabını, sadece "iş" üzerinden, karşıdaki kişiyi incitmeden eleştirmeyi, bu sayede geliştirmeyi, onları izleyerek öğrendik.

Bu fotoğrafta elinde çay bardağı görünüyor, ama muhtemelen pantolonunun cebine bağlı burada görünmeyen anahtarları ve şerit metresi vardı. Değerlendirmelerin, el emeği paftalar ve çoklukla 1/1 maketler üzerinden yapıldığı yıllar...

Herhangi bir ihtilafta hemen ölçerek konuya açıklık getirir, insan ölçeğinin ne olduğunu orada birebir gösterirdi. Derin bilgisini mütevazı kişiliği ile harmanlamıştı.

22 Ocak 2026 günü hocamıza son görevimizi yerine getirdik. Huzur içinde uyuyun hocam...

* ODTÜ Endüstriyel Tasarım Bölümü Eski Öğretim Elemanı ve Özyeğin Üniversitesi Endüstriyel Tasarım Bölümü Öğretim Üyesi, Prof. Dr.

* ODTÜ Makina Mühendisliği Bölümü
Emekli Öğretim Üyesi, Prof. Dr.

ALÇAKGÖNÜLLÜ VE ÖNEMLİ İZLER BIRAKAN BİR İNSANDI

Mustafa İlhan Gökler*

Hocamız Mehmet Asatekin'in kaybını büyük bir üzüntüyle öğrendim.

Değerli eşi Gül Asatekin Hocama, kızları Ayşe ve Çiğdem'e ve tüm sevenlerine başsağlığı ve sabırlar diliyorum.

ODTÜ'de 2 Aralık 1977 tarihinde yaşanan ve Rektörlük ile Kafeterya arasındaki alanda öğrencilere yapılan bombalı ve silahlı saldırı sırasında ben de öğrenci olarak oradaydım. Bombanın düştüğü noktada bugün yer alan 2 Aralık 1977 Anıtının tasarımcısıydı Mehmet Asatekin Hocamız.

Mehmet Hocamızı yakından tanıma ve beraberce çalışma olanağı bulduğum için kendimi çok şanslı görüyorum. Mehmet Asatekin Hocamızla kendisi ODTÜ'den emekli oluncaya kadar ODTÜ-BİLTİR Merkezinde beraber

çalıştık. Merkez Başkan Yardımcılığı görevini özveriyle yürüttü; kendisiyle DPT altyapı projesinde, sanayimiz için yapılan projelerde beraber yer aldık. Yaptığımız projelerdeki titizliğini ve iş seyahatlerinde gözlemlediğim yaklaşımlarını unutamıyorum. Seyahatlerde gördüğü başarılı ve hatalı tasarımları hemen fotoğraflar ve "bunları öğrencilerimle paylaşmam lazım" derdi.

Çok alçak gönüllüydü, aramızdaki yaş farkını hiçbir zaman hissettirmezdi, çok değerliydi. Sesi daima kulaklarımda. Üzülerek belirtmek isterim ki ODTÜ, Mehmet Hocamızı 2009 yılında çok erken kaybetti. Önemli izler bırakan bir hocamızı.

Kendisini bugüne kadar olduğu gibi her zaman sevgi, saygı ve özlemle anacağız.

MEHMET ASATEKİN

Ali Cengizkan**

Mehmet Asatekin'i ilkin bir izlenim olarak lisans öğrenimim sırasında tanıdım. Genç, dinamik, enerjik duruşu tok sesine eklenilen, ODTÜ Mimarlık Fakültesi koridorlarında kendine ait bir enerji yaratan Asatekin, birinci sınıf hocalarımızdan Güner Mutaş'ın da yakın arkadaşıydı. Suha Özkan ve Güner Mutaş birinci sınıf stüdyosunu yeni bir bakış açısı ve eğitim tarzıyla, ilk kez veriyorlardı ve bu konuda çok şanslı olduğumu, deneyimler içinde, sonradan öğrenecektim. Nitekim Güner Mutaş benim mezuniyetim sonrasında Mehmet Asatekin ile birlikte kadrolarını yeni kurulan Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümüne aldı. Bölüm kurma ve dört yıl boyunca onu raya oturtma çabalarının çok yönlü ve nitelikli biçimde gerçekleştiğine tanık oldum. O günlere sonradan bakınca, David K. Munro'nun hazırladığı ön raporun da kuruluşun temellerini attığı anlaşılır. Bu süre içinde, ki 1981 yılı başlarına kadar Mimarlık Bölümünde yüksek lisans yapıyordum, onların bu çabasını dolaylı olarak deneyimledim. Mimarlık bilim alanının temellenmesi konusunda Mustafa Pultar, Mete Turan, Suha Özkan, Haluk Pamir, Vacit İmamoglu gibi isimlerin öncülüğünde,

yine bu ekibin endüstriyel tasarım alanındaki karşılıklarını arıyorlardı. İlginçtir; ODTÜ Bookstore üzerinden üç bölüm için ısmarlanan yeni kitaplar, üç bölümün öğretim elemanlarını *cross breeding* denilebilecek çapraz biçimde besliyordu. Mimarlık Fakültesi çatısı altındaki her bilgi-görgü-beceri bir koca çevre bilimleri ve tasarım alanının bütün bireylerine aitti. Bruno Munari'nin işlerini öyle tanıdım; yapısal bileşenleri içinde tasarımıyla ilgilendim; Mehmet Asatekin'in, üstelik de ODTÜ MFD'de yayınlanan yazılarıyla, oturma eylemini ya da üretimi, NEUFERT ölçü sistemlerinin ötesine taşıyan kültürel gelenek ve zanaatkarlık dikkatlerine kulak kesildim. Akademiye kalite kavramını unvanlara, indekslere, ödüllere indirgemeyen tutum ve ısrarına tanıklık ettim. Yapma bilgisini kuram kadar önemseyen, yeryüzünde ayakları yere basan az sayıda eğitimciden birisiydi. ODTÜ Mimarlık Fakültesi Dergisi'nin bugün de yorumlansa bile değişmeyen, değiştirmeye gerek duymadığımız evrensel grafik düzeni ile logosunu, kapağının mantığını tasarlayıp kurgulayan Mehmet Asatekin idi. Işıklar içinde uyusun.

** * 2012-2015 Dönemi ODTÜ Mimarlık Fakültesi Dekanı, Emekli Öğretim Üyesi, Prof. Dr.

YETENEKLİ TASARIMCI, ÖNCÜ MESLEK İNSANI VE GENİŞ UFUKLU BİR ENTELEKTÜEL OLARAK MEHMET ASATEKİN

Aydan Balamir*

* ODTÜ Mimarlık Bölümü Emekli Öğretim Üyesi, Prof. Dr.

Mehmet Asatekin, ODTÜ Mimarlık Fakültesinin unutulmayacak isimlerinden biridir. Üstün insani değerlerinin yanı sıra, yetenekli bir tasarımcı, öncü bir meslek insanı ve geniş ufuklu bir entelektüeldi. Mimarlık Fakültemizin üç bölümünden birinin, Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümünün kurulmasındaki (1979) baş aktördü. Türkiye’de bu alandaki ilk seçmeli dersler 1969 yılında ODTÜ Mimarlık Bölümünde verilmeye başladığında, Mehmet Asatekin henüz 20’li yaşlarındayken, bağımsız bir bölümün hayalini kurmaktaydı. Hayali 10 yıl içinde gerçekleşti (**) ve giderek de, Mimarlık Fakültesinin en yüksek puanla girilen bölümü oldu.

Bölümün kurucusu ve uzun süre başkanı olan Mehmet Asatekin, alanında tanınan, saygın bir akademisyendi. Bu konumlardaki birinin, yerleşik bir liyakat sisteminde “profesör” olarak görev yapması doğal iken, Mehmet Asatekin akademik yaşamını

doçent olarak sürdürdü. Bu durum, liyakatin egemen olmadığı bir ortam için de şaşırtıcıdır. Türkiye’de ortalık profesörden geçilmezken, Mehmet Asatekin’in değer kattığı kendi kurumundan doçent olarak emekli oluşunu yadırgayanlar olmuştur. Bunda, mevcut “akademia”nın değer biçme ve unvan dağıtma biçimlerinin, tasarım merkezli disiplinlerle uyumsuzluğunun bir payı vardır kuşkusuz.

Öte yandan, unvanlar onun için önde gelen hedef olsaydı, üstesinden kolaylıkla gelirdi. Mehmet, başka değerlerin temsilcisi oldu. “Akademia”da giderek egemen olan kariyerizmin yurt dışı yayın yarışına itibar etmeyip, entelektüel tevazusunu zarafetle sürdürdü. Değerini bilen bilmiştir ve onu Mimarlık Fakültesinin yücelttiği temel meziyetlerin bir temsilcisi olarak algılamıştır.

Anısı önünde sevgi ve saygıyla eğiliyorum.

** Alanın Türkiye’deki ilk akademik programı İstanbul DGSA’nın Uygulamalı Endüstri Sanatları Yüksek Okulu bünyesinde kurulmuş (1971), 1982’de kurumun Mimar Sinan Üniversitesine dönüşmesiyle, Mimarlık Fakültesinin bölümü olarak yapılandırılmıştır. ODTÜ’de kuruluşu ise doğrudan Mimarlık Fakültesinin bağımsız bir bölümü olarak gerçekleşmiştir (1979).

AYDIN, BİLİM İNSANI VE DOST MEHMET ASATEKİN

Ataman Özdemir***

Mehmet Abi ile ilişkilerimiz dostluk, arkadaşlık, mesleki ve sosyal dayanışma duygularıyla geçti. 1976 yılında ODTÜ Mimarlık Fakültesindeki metal işliği için açılan sınava girdiğimde Mehmet Abi sınav komisyonundaydı. Komisyonun diğer üyeleri Güner Mutaf ve Eşber Yolal hocalardı. Dostane ilişkilerimiz, çok sayıda başvurunun yapıldığı ve bir kişinin işe alınacağı sınavdaki motive edici yaklaşımlarıyla, ilk karşılaşmamızda oluşan güven ve samimiyet duygularıyla başladı. Sadece bir kişinin alınacak olması sınavın önemini ve heyecanını daha da artırıyordu. Sınav başladıktan kısa bir süre sonra katılımcılar salondan ayrılmaya başlamıştı. Bu durum beni kaygılandırmış, sınavı yetiştiremeyeceğim endişesi yaratmıştı. Bu duyguyla soruları tekrar kontrol ettim ve çoğunlukla yapabileceğimi gördüm. Ancak heyecanım geçmemişti. Salondan çıkanların soruları yapamadıkları düşüncesi aklımdan geçiyordu, ancak kısa sürede yanıt

vermiş olabilecekleri ihtimalini de düşünüyordum. Sınav salonunda az sayıda insan kalmıştı. Bu sırada sınav komisyonu zamanın yeterli olduğunu, acele etmememiz gerektiğini söyledi. Bu açıklama beni kısmen de olsa rahatlatmıştı. Bir ara Mehmet Asatekin ve Eşber Yolal hocalar benim masama da gelerek sınav kâğıdımı ve yaptığım çizimleri incelemiş, memnuniyet ifadesiyle ayrılmışlardı. Bu durum beni rahatlatmış, erken ayrılanların soruları yanıtlayamadıkları yönündeki düşüncemi güçlendirmişti. Verilen süre içinde tüm soruları yanıtlayarak sınav kâğıdımı teslim ettim. Yapılan değerlendirme sonucunda sınavı ilk sırada kazanarak ODTÜ’de göreve başladım. Bu vesileyle yaşamımda önemli bir yeri olan bu süreci anmayı da bu üç insana karşı duyduğum vefa borcunun bir gereği olarak görüyorum.

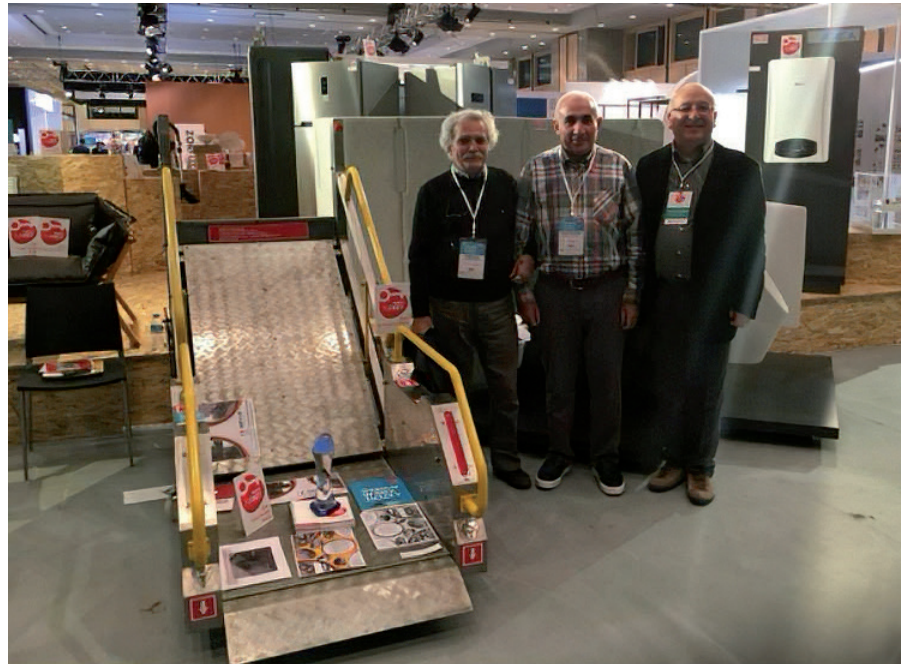
Mehmet Abi birlikte çalışılabilen, kendi düşüncelerini eksiksiz paylaşırken karşısındakinin düşüncelerine de değer veren bir bilim insanıydı. Mehmet

*** ODTÜ Mimarlık Fakültesi Endüstriyel Tasarım Bölümü Emekli Öğretim Görevlisi

Abi'yle eğitim ve öğretim sürecindeki birlikteliğimizin yanı sıra birçok projede de çalıştık. Bunlardan bir tanesi de ODTÜ Mimarlık Fakültesi tarafından 1990'lı yılların başında yapılan Hacı Bayram Veli Camii çevre düzenlemesi projesiydi. Bu projede, kent mobilyaları tasarım grubu olarak çalışmalar yaptık. Projede kullanılan tüm ürünleri birlikte tasarlayıp projelerini yaptık, teknik şartnamesini yazdık, prototiplerini ürettik ve Ankara Büyükşehir Belediyesine teslim ettik.

Mehmet Abi, çevresindeki insanların başarılı olmaları için çaba harcayan, onlar başarılı olduklarında da duygularını samimiyetle paylaşma cesaretini gösteren bir bilim insanıydı. 47 yıl eğitim ve öğretim faaliyetlerinde görev yaptığım ve mensubu olmaktan gurur duyduğum ODTÜ'de Dekan Danışmanı, Fakülte Sekreteri Vekili ve Teknik İşler Koordinatörü gibi idari görevlerde de bulundum. Bu süreçte fakültenin mekânsal ve yapısal sorunlarının özgün bir şekilde çözülmesine yönelik çalışmalar yaptık. Bu çalışmalardan biri de o dönemki Dekanımız Prof. Dr. Haluk Pamir ve Prof. Dr. Suha Özkan Hocamızın önerisiyle, Rektörümüz Prof. Dr. Ahmet Acar'ın desteğiyle dezavantajlı insanların üniversitede ve fakültede erişim sorunlarına çözüm bulmaktı.

Doğrusu, ODTÜ gibi eğitim, öğretim ve araştırma faaliyetleri konusunda duyarlı üniversitemizde dezavantajlı grupların erişim ve diğer sorunlarının çözülmüne yönelik yeterli özenin gösterilmemiş olması beni de rahatsız ediyordu. Üniversitenin ve fakültenin erişilebilirliği konusunda "Engelsiz Erişim ve Yaşam Sistemleri" isimli bir proje yapmaya karar verdim. Bu süreçte Mehmet Asatekin ve Güner Mutaf Hocaların desteğini fazlasıyla aldım. Asatekin ve Mutaf Hocalarım, projenin sosyal açıdan da önemli olduğuna söyleyerek ihtiyacım olan katkıları sağladılar. Engelsiz Erişim ve Yaşam Sistemleri Projesi, 2016 ve 2017 yıllarında yapılan Design Turkey etkinliklerinde ve yurt dışında yapılan değerlendirmelerde iyi tasarım ödülleri aldı. Proje, evrensel insan haklarından olan engelli bireylerin toplumsal yaşama katılmalarına ve hizmetlerden yararlanmalarına az da olsa katkı sağlamışsa, bu sonuca ulaşmasında Asatekin ve Mutaf hocalarımın katkıları olduğundan söz etmem gerekir. Mehmet Abi, kariyerimi ve bu projedeki başarıyı kutlayarak beni her zaman hatırlayacağım bir mesajla onurlandırdı. Mehmet Abi'yi ve kendilerinden çok şey öğrendiğim, şimdi aramızda bulunmayan hocalarımızı rahmet, minnet ve şükranla anıyorum.

Mehmet Asatekin, Ataman Özdemir, Mustafa Hasdoğan, 2016 Design Turkey Ödülleri Sergisi.

MEHMET ASATEKİN HEP ARAMIZDAYDI, VARLIĞINI DUYUMSATMAZDI

Suha Özkan*

* ODTÜ Mimarlık Bölümü Emekli Öğretim Üyesi, Hon. F AIA, Prof. Dr.

Benden bir yaş genç; ODTÜ’de de bir yıl sonraydı.

ODTÜ Mimarlık Fakültesi Dergisi adına Osman Balaban benden Mehmet Asatekin için bir katkı isteyince anı ve sevgi temelli bir yanıtla; “Elbette, olur.” dedim. Ama Mehmet’i geçmişe dönük anımsamam öylesine kolay değildi. Birlikteliğimizin üzerinden yarım yüzyılı geçen bir zaman vardı. Bu zaman da ister istemez “nisyan” getiriyordu. Bir de benden kaynaklanan otuz yılı aşkın onndan ayrılık vardı. Yine de onun anısına bir katkı olacak anılarımı ve izlenimlerimi paylaşacağım.

Onlarca yıl boyunca, O tıpkı iyi çalışan bir organ gibi varlığını duyumsatmaz, hep ne gerekiyorsa, ona ne uygunsa ya da ondan ne bekleniyorsa, gereken nitelikte yapar ve hiç dillendirmezdi. Katkılarının sonrasında ne bir takdir ne de teşekkür beklerdi. Olacak iş miydi? Onu ne öfkeli ne de aşırı neşeli, ne aceleci ne de lagar, ne kötümser ne de Pollyanna durumlarında izledim. Her durumda varlığı ve desteği hep güven verirdi.

Öğrencisi Oğuz Sağdıç’ın kendisini anarken söyledikleri onu en yetkili ağızdan, öğrenci anlatımı ile özetliyor: “Mehmet Hocamızın, tasarım hayatımızda bambaşka bir yeri vardı. Bitmez tükenmez olumlu enerjisini hep bize aktardı. En sıkıntılı, çözülmez gibi

görülen problemler, onun hoşgörülü ama akılcı desteğiyle optimal neticelere bağlanıyordu. Anılarımızda güler yüzlü olumlu kritikleri yer etti. Sadece tasarıma değil hayata bakış açısından da bize hep örnek oldu.”

2 Aralık Anıtı

Türkiye’de özellikle son aylarda gördüğümüz siyasal düşmanlaştırma neredeyse elli yıl önce 1977 yılında sevilmeyen bir Rektör tarafından ODTÜ’ye sokulan “saldırgan” personel tarafından sahnelenmişti. Yaşadığımız çok zor günlerden sonra okul açılmış ve öğrencilerle birlikte huzur geri gelmişti.

O olayı ve Asatekin’in dokuz aylık boykotu simgeleyen anlamlı ve alçak gönüllü anıtını 1981 Kimya Mühendisliği mezunu Aydın Tiryaki şöyle anlatıyor:

“ODTÜ’de Kafeterya ile Rektörlük binaları arasında 2 Aralık 1977 yılında yaşananların anısına yapılmış bir anıt vardır. 2 Aralık Anıtı sarı renkli dokuz dikey çubuktan oluşuyor ve kaidesi bulunmuyor.

14 Şubat 1977’den sonra alınan işçilerden bir grup, Rektörlük binasının beşinci katından, kendilerini protesto etmek için toplanan öğrencilerin üzerine 2 Aralık 1977 günü bomba atmış, ardından ateş etmişler ve 52 öğrenci yaralanmıştı. Yaralı öğrencilerden İbrahim Baloğlu, tedavi görmekte olduğu hastanede yaşamını yitirmişti. 2 Aralık 1977 günü yaşananlar anısına bu anıt hazırlandı. 2 Aralık’ta bomba atılan rektörlük binasıyla kafeterya arasındaki çim alana yerleştirildi. Anıtın tasarımını ODTÜ öğretim üyesi Mehmet Asatekin yaptı. Anıtın açılış töreni 2 Aralık 1978’de yapıldı. 2 Aralık 1977 günü üzerimize doğru gelen bombayı görüp kaçmayı başaramamış biri olarak ertesi yıl anma ve açılış töreninde de oradaydım.”

Aydın Tiryaki devamını da şu şekilde anlatıyor:

“Anıtı tasarlayan Mehmet Asatekin ile 25 Kasım günü görüştim. Görüşme sırasında bu anıtın yapıldığı günleri anlattı. Olayın ertesi yılında yıldönümüne kısa bir süre kala bomba atılan yere bir kaya parçasının üzerine bir plaket ekleyerek bir anıt yapma fikriyle fakültelerine gelen

ÖTK temsilcilerine başka bir öneride bulunduğunu söyledi. Doğanın o alandaki yapısı içinde doğadan alınan bir malzemenin çok gözden kaçacağını, o nedenle insan yapısı bir anıt önermesi üzerine anıtın tasarımını kendisinden istemişlerdi. Zamanın kısa olması ve eldeki malzemelerin kısıtlılığı nedeniyle ODTÜ atölyelerinde var olan malzemeleri kullanarak bu tasarımı gerçekleştirmiş ve oradaki ağaçların düşey yapılanmalarının bir tekrarı olarak düşeysellik baskın olduğu çubukları düşünmüştü. Dokuz çubuk dokuz aylık boykotu sembolize ediyordu. Anıtın yeri ise tam bombanın atıldığı nokta olamadı.”

Kentlerimizdeki “Çirkinlik” ler

Mehmet Asatekin; 1990’larda Ankara’da oluşturulan, ancak “Gökçek dönemi”yle birlikte lağvedilen İmar ve Çevre Danışma Kurulu’nun deneyimlerini yorumlayarak şunu belirtiyordu: “Kurulun danışman olarak değil de yetkili karar organı gibi çalışması daha verimli sonuçlar yaratabilirdi.” Dosyanın “mimar olmayan” yazarı Zeynep Oral ise mimarlıkta “estetik”in nasıl sağlanacağı konusuna tek sözcükle “uyum” diyerek şunları ekliyor: “Öncelikle doğayla uyum, çevreyle uyum, mahalleyle uyum, sokakla uyum, yanındaki yapıyla uyum; sonra malzemeye, teknolojiye, herşeyle uyum...” Oral’ın “Türkiye’de nereye gitsem uyumu en çok bozanlar ise kamu yapıları...” vurgulaması da ülkede özenli bir mimariyi yeniden egemen

kılmak için denetimlere önce devletten başlanması gerektiğini anımsatıyordu

Endüstriyel Tasarım

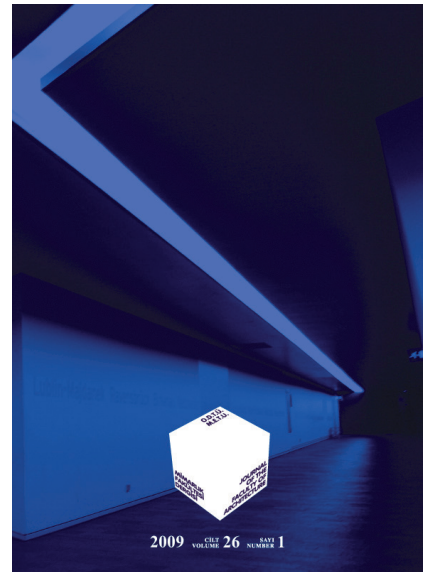
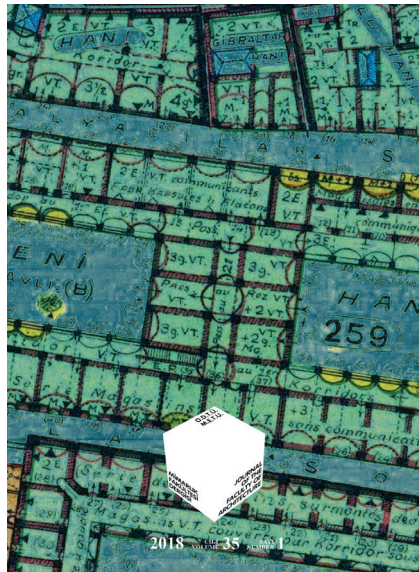
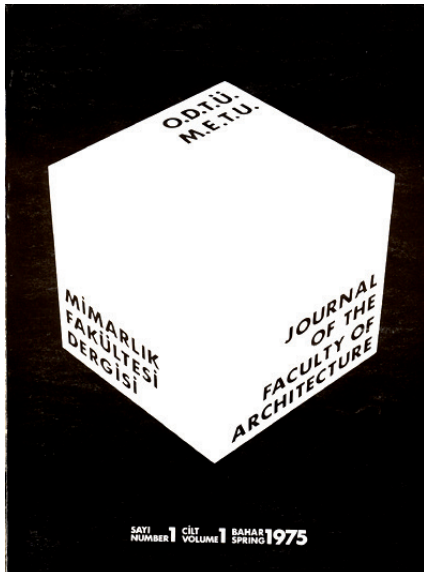
Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi’nde 2006 yılındaki Tasarım Kuram Toplantısında yaptığı “ODTÜ Mimarlık Fakültesi, Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü, Başlangıç Notları” başlıklı sunumunda; “Kuşkusuz ilk yılların temel sorunu endüstri tasarımı kavramının Türkiye için yeni ve Türk toplumuna, Türk sanayii için yabancı olmasından kaynaklanmaktaydı. Bu sorun bir yandan öğrenci motivasyonu ve bilincini, bir yandan devlet ve sanayi ile olası kurumsal ilişkileri etkilemiş ve ayrıca Bölümün Türk toplumunda endüstri tasarımı bilincini geliştirmekle yükümlü olmasını duyumsamasına, enerjisinin ve zaten kısıtlı olan imkanlarının bir bölümünü bu kanala aktarmasına neden olmuştur.” demektedir.

Fotoğrafın Öznesi Olarak Mimari

Kontrast Dergisi 28’inci sayısında Asatekin şöyle diyor “En kısa şekilde denilebilir ki, fotoğraf, mimarlık eserlerinde, bu yapılarla ilgilenenlere bilgi vermek için, kullanılabilir. Diğer bir deyişle, fotoğraf, mimarlık dokümantasyonu için bir araçtır. Mimari fotoğrafın temel referansının bu seçenek olması gerekir.

Bu, kuşkusuz, yaratıcılıktan uzak bir üretim anlamına gelmez. Aksine, cevaplaması gereken kısıtlamalar açısından, fotoğrafçının yetenek

Mehmet Asatekin tarafından tasarlanan MFD logosunun 1975 tarihli ilk sayı ve son dönem sayılarında kullanımından örnekler.

Milton Glaser, 1967

ve yorumuna en çok yer veren uygulamadır. Üç boyutlu, mekân algılamasının çok önemli olduğu bir disiplinin çıktısı olan yapıları iki boyutta aktarabilmek ciddi bir meydan okumadır. Konu hiçbir zaman makineyi binaya doğrultup deklanşöre basmaya indirgenemez. Öte yandan, fotoğraf böylesi bir indirgemeyi olağanlaştıracak tuzaklarla doludur.

Teknik olarak bakıldığında fotoğraf, retinadaki imgeyi tespit etmeyi sağladığı için gerçeğe en yakın saptama yöntemi olarak görülebilir, görülmektedir. Oysa, algılama süreci retinal imgeyi görsel deneyim olarak biçimlendiren etmenlerle doludur ve sırf bu yüzden rönesans öncesi görsel sanatlarda karşılaşılan resim-minyatür gelenekleri ortaya çıkmıştır. Rönesansla beraber gelişen perspektif teknikleri retinal imgeyi tuale aktarmayı amaçlamıştır ve fotoğraf bu aktarmayı kendiliğinden yapabilmektedir. İşte ilk tuzak budur.

Bu tuzağın varlığını fark eden fotoğrafçı, çeşitli teknik geliştirmelerle, retinal imge – algılanan mekân (yapı) arasındaki bariyeri aşmaya çalışmıştır. Örneğin, perspektif kontrollü fotoğrafçılık. Retinal imgede (perspektifte) cisimler uzaklaştıkça küçülür, gözden uzaklaşan çizgiler birbirine yaklaşır. Algılanan imgede ise beyin bu olguyu çeşitli psikolojik faktörlerle (örneğin, boyutsal sabitlik) kontrol eder ve cisimlerin oldukları gibi algılanmasını sağlar. Perspektif kontrollü burada bir ara yol bulmayı amaçlar. Yani, retinal imgeyi boyutsal sabitlik yönünde değiştirir.”

1971 yılında Gediz Depremi sonrası Akçaalan Köyü’nde Alman Bayer firmasının üretilip dağıttığı 400 poliüretan kubbe-evin gelişim ve kullanım tarihini sunan yıllar süren, uzun soluklu araştırmamın, tüm fotoğraf belgelemesini büyük bir özveri içinde yetenekli bir sanatçı olarak Asatekin gerçekleştirmişti.

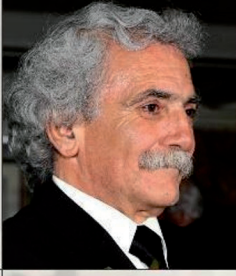
Tüm bu kuramsal duyumsamalarla dolu bakış açısının ötesinde 1975 doğumlu oğlumuzun ilk fotoğraflarını da bir ağabey sevgisi ile özgün bir ortamda bir sanatçı olarak betimlemiş ve aile belleğimizde bunca yıl yaşayacak bir derleme oluşturmuştu. Onun bu akademik ve ailesel katkıları unutulmaz; belgeler olarak yaşıyorlar.

ODTÜ Mimarlık Fakültesi Dergisi

1970-1971 öğrencilik yıllarımdaki Londra’daki AAQ (Architectural Association Quarterly, RIBA J (Royal Institute of British Architects’ Journal) AD (Architectural Design) dergileri deneyimleri ile bir ODTÜ Mimarlık Fakültesi Dergisi en büyük özlemimdi. Sonuçlanmayan birtakım girişimlerimiz de olmuştur.

1975 yılında ODTÜ Yayın Kurulu Başkanıydım. Özellikle Okan Üstüncök, Mete Turan’la paylaştığım bu özlemi kurultu gündeme getirdim. Fakültede bilimsel değeri çok yüksek ama teksir yöntemi ile çoğaltılan, “paket değil içerik” anırtması yapan *Bulletin – Bülten* dergisini Mustafa Pultar yönetmekteydi. Kısacası, bilimsel ve araştırma kaynaklar Pultar tarafından işlenmişti. ODTÜ’de *Temel ve Uygulamalı Bilimler Dergisi*, Fen ve Edebiyat Fakültesi ve Development Studies dergisi de İdari İlimler Fakültesi tarafından yayınlanmaktaydı. Kuruldan onay almak kolay olmadı. Çünkü yeni dergi ötekiler gibi ODTÜ’nün tüm yayın yetkilerini bünyesine alıyor, dergi yönetimi bağımsız oluyordu. İsim olarak, biraz soyut “m” ya da “mim” düşünmekteydik. Pultar, Dünya’nın her yerinde akademik dergiler tüm kurum adını taşıyor “METU Journal of the Faculty of Architecture ve ODTÜ Mimarlık Fakültesi Dergisi” olmalı deyince konu bambaşka bir boyut kazandı. Kısacası, başlık biraz değil, çok kalabalıktı. Ama Pultar’la çelişilmezdi. Haklıydı. Çünkü o hiçbir şeyi iyice düşünmeden dillendirmezdi. Dergi bir kurumun sesi olacaktı. Başlığı da ona göre olmalıydı.

Asatekin 10 sözcüklü bir başlığı, unutulmaz tasarımı ile konuyu soyutlayıp bu imleği (logo) armağan etti. O da ilk günkü tazeliğiyle yarım asırlık. Milton Glaser’ın (1929-2020) bir duyuguyu somutlaştırarak topluma sunduğu simgeselliği, Asatekin on sözcüklü bir başlığı soyut bir ortamda bireştirip (*synthesise*) belki de hem kendi hem de derginin yaşamının en uzun ömürlü *opus magnum*’unu yarattı. Ayrıca o dergiyi ilk yıllarında büyük bir özveri ile oluşturan ve edinilen üstün niteliğin yaratıcıları ve ilk derleyenleri Mete Turan ve Okan Üstüncök burada minnetle anılmalı.

Mehmet Asatekin

Anma Etkinliği

17 Nisan 2026

Cuma

13:30-17:00

ODTÜ Mimarlık Fakültesi
Mimarlık Amfisi

ANI DEFTERİNDEN DERLEME

Sevgili Mehmet,
Işıklar içinde olasın. Son günlerde hiç karşılıklı görüşemedik.
Telefonlarım cevapsızdı, ancak ölümünden önce, beni aradığı bir telefon konuşmamızda bana "İyi ki birlikte çalışmış, dost günler geçirmişiz; arkadaşımız olmaktan gurur duydum" demişti. Sanki bana bir veda mesajı gibiydi.
Anısına saygıyla,
Hasan Saltık

Sevgili Mehmet'e,
Tasarım dünyası, eğitim camiası çok şeyler borçludur. Bölümün kuruluşu 10 yıl kadar sürse de, geleceği sonsuz olacaktır, emekleriyle Mehmet Asatekin sayesinde.
Saygı ve sevgiyle,
Hep aramızda olacak.
Serim Denel

Sevgili Mehmet Asatekin Hocam,
Sizin endüstriyel tasarım eğitimimize, mesleğe verdiğiniz katkıya, hocalığımıza, dostluğunuza, verdiğiniz tüm insani değerlere müteşekkirim. İyi ki sizi tanıdım, iyi ki hocam oldunuz. Işığınızda biz de bu öğrendiklerimizi yeni nesillere aktarmaya çalışıyoruz.
Nur içinde uyuyun. Sizi çok seviyoruz.
Gülay Gamze Güven

Mehmet Hocam,
Üniversitenin öğrencilere bilgi yükleyen bir kurum olmaktan çok insanın kişiliğinin oturduğu, meslek kişiliğinin şekillendiği bir ortam olduğunu düşünüyorum. Günümüzde yetişmekte olan gençlerin kendilerine örnek alacakları "rol model"lerinden yoksun kaldığını gözlemliyorum.
Siz bizler için damıtılmış bilgi birikimini paylaşan bir hoca olmanın ötesinde, her bireyi önemseyen, herkesle ayrı ilgilenen, her cümlesinde alçak gönüllülük göstererek karşısındakinin özsaygısını artıran tavrımızla bizler için bir rol modeli oldunuz. Zihinlerimizde her zaman yaşayacaksınız.
Sonsuz sevgiler,
Oğuz Mertoğan
1993 Mezunu

Sevgili Mehmet Hocam,
91 sonbaharı idi. Ben ODTÜ Fizik 1. sınıf öğrencisiydim. Endüstri Ürünleri Tasarımı diye bir bölümün varlığını öğrenmiş, mutlaka bu bölümde okumam gerektiğini damarlarımda hissetmiş bir öğrenci olarak, bölüm başkanlığı yaptığımız o dönemde, Tülay Hanım'dan 10 dakikalık bir randevu rica etmiş, karşınıza çıkmıştım. Benim okuma heyecanımı görüp bana yol gösterdiniz. Yatay geçiş yapamayacağımı tane tane anlatıp, yapmam gereken adımları anlatmıştınız. Tasarım sevgimi, heyecanımı hissedip, bana 2. dönem "Introduction to Industrial Design" dersini verdiğinizizi, istersem bu dersi kredili olarak alabileceğimi söylemişsiniz.
Sizin gösterdiğiniz yolda, önce üniversite sınavımın 1. aşamasına girmiş, sonra bölümün düzenlediği üç aşamalı genel yetenek sınavını geçip öğrenciniz olmuşum. Fizik 1. sınıfta okurken sizden aldığım kredili dersi de hiç unutmadım. Daha sonra birçok derste, jüride birlikte olduk. 3. sınıf stajında Aselsan'da beraber çalıştık. Yüksek lisans derslerim sırasında danışmanım oldunuz. Bazı insanlar, bir başkasının hayatının yönünü değiştirirler. Siz, benim kendimi bulmamda çok önemli bir ayrımda bana yol gösterdiniz. Çok teşekkür ederim.
Nur içinde huzurla uyuyun.
Tolgahan Dönmez
1996 Mezunu, Bölüm Birincisi

Sevgili Mehmet Hocam,
Bölümümüzün kuruluşuna ve yönlendirilmesine, bizlerin eğitimine, mesleğimizin ülkemizde yerleşmesine ve bir tasarım atmosferi oluşturulmasına çok değerli katkılarınız oldu. Sınırları çok geniş ve çok disiplinli mesleğimizin eğitiminde bir orkestra şefi ve kaptan gibi dünyadaki öncü, deneyimli ve prestijli üniversiteler düzeyinde bir eğitim düzeni kurdunuz. En güzeli de, öğrencilerinize de rol verdiğiniz çok değerli idealist bir ekip ile birlikte bu kuruluş ve gelişme aşamasını da bir tasarım yaklaşımı ile son derece dostça ve özgün bir ortam içinde sağlamanız, bir pusula olmanızdı. Sizi her zaman bizlere ve mesleğimize olan katkılarınız ile hatırlayacağız.
Nur içinde yatın.
Sevgiler, saygılar.
M. Haluk Seyrek
1984 Mezunu

